

KARMØY PILOTBOLIGER

SNØHETTA AS

Prosjektansvarlig → Elin Vatn, interiørarkitekt MNIL

KREDITERING → SIDE 178

Flere foto og tegninger på interiørogmøbler.no

Robuste materialer og få demonterbare elementer er valgt strategisk for å forhindre hærverk, videresalg og utgifter til gjenoppbygging og vedlikehold.

I motsetning til konvensjonelle bygg, har miljøtiltaket vært å lage boliger som ikke kan demonteres, for å unngå at man stadig må bygge dem opp igjen. Det har for eks. ført til att fugemassen mellom mursteinene er sement og ikke kalkbasert.

Karmøy Pilothisjem

Karmøy kommune har en nullvisjon når det kommer til hjemløshet i kommunen, og ønsker å kunne tilby tilrettelagte boliger for alle beboere med rus- og psykiatridiagnose, samt at behovet skal avklares i tett dialog med beboer. Det er mangel på egnede boliger, og svært høye utgifter tilknyttet drift og vedlikehold. Prosjektet er finansiert av Forskningsrådet, Karmøy og Stavanger kommuner. Utført av Norwegian Research Centre (Norge) i samarbeid med Universitetet i Stavanger, Høgskulen på Vestlandet, Husbanken og A-larm, i tillegg til Snøhetta, som har stått for arkitekt- og interiørarkitekttenester.

Forskningsprosjektet Karmøy pilotboliger, som ble igangsatt i 2020, søker å tilpasse de fysiske boligelementene for økt bokvalitet, i samarbeid med beboere, kommunalt ansatte og bruker- og pårørendeorganisasjoner. Snøhetts arbeidspakke i forskningsprosjektet har vært form, materialitet og farge. I tillegg til teoretisk tilnærming, har de stresstestet materialer i forhold til slitasje og vedlikehold, og brukt VR-teknologi i brukermedvirkningsprosess for å vise og vurdere ulike farger og former virtuelt i 3D.

Med utgangspunkt i tre faktiske beboeres atferd og behov er hjemmene på Karmøy utviklet med tre ulike profiler. Felles for beboerne er at de har en alvorlig

diagnose og svært redusert evne til å ta vare på seg selv og boligen. Typisk røyker de inne, spiller høy musikk, tagger og griser til boligen, demonterer det som kan selges, og samler ting for salg og hamstring. De er ofte paranoide, og delvis med rette er de redd for innbrudd og overvåking. De kan være en belastning for naboer og en trussel for drifts- og helsepersonell.

Ett hovedmål har derfor vært å skape trygghet for alle parter. Dette er løst med ulike strategier, bl.a:

- L-formede boliger hvor inngang og uteplass er skjermet av bygget. Uterom, vinduer og inngang roteres vekk fra naboer.

Badene er minimalistiske og robuste. Gulv og vegger er behandlet med Acrylicon.

Når man skal skape ett hjem for de som omgis av rot, og ikke bruker planter, lamper, møbler og tekstiler for å gjøre det hjemmekoselig, blir romform, materialitet og farge viktige hjelpemidler for å ikke gi følelse av institusjon eller fengsel. De har derfor valgt å male med relativt mye kulør, i tillegg til å beholde noe av materialenes egenfarge.

- Romforløpet er oversiktlig og linjert for å ivareta personalets sikkerhet og unngå overraskelser fra flere kanter.
- Antall tekniske installasjoner er redusert, særlig blinkende varslere som kan minne om overvåkning.
- Ventilasjon er økt for å få ut røyklukt og hindre falske brannutrykninger.
- Brannvarslingssystemet er direkte koblet til brannvesenet og sprinkleranlegg erstattet med Inergengass/branntåke.

De tre boligene har ulike tekniske løsninger, materialitet og farge for å teste ulike metoder. Husene er skalerbare både for produksjon til flere kommuner, men også

i størrelse. Teknisk kjerne er hovedform er lik, men størrelsen på oppholdsrommet kan være mindre eller større. De tre husene ligner hverandre i planløsning og volum, men varierer i materialbruk. Mens det ene er utført i massivtre, med synlig treverk i interiørene, er de to andre utformet som en tomannsbolig med én enhet i tegl og én i betong. Alle boligene har et diagonalt saltak som gir en god og interessant dynamikk inne i rommene.

Alle materialene har scoret godt på fysiske tester der tåleevnen mot for eksempel slag, brann og tagging har blitt undersøkt. De har også en litt røff overflate, og tåler bruksslitasje uten å framstå særlig slitt. Inventaret er delvis laget i

Den lille eneboligen ligger i området Pilehagen på Karmøy, og er utført i massivtre, med synlig treverk i interiørene.

De to sammenhengende boligene i henholdsvis betong og teglstein.

De tre hovedmaterialene massivtre, betong og tegl har scoret godt på fysiske tester der tåleevnen mot for eksempel slag, brann og tagging har blitt undersøkt. De har også en litt røff overflate, og tåler bruksslitasje uten å framstå særlig slitt.

samme materialitet og utformet spesielt for brukergruppen. Alt som vanligvis tas hensyn til når man utformer boliger er også vektlagt her – luft og lys, utsyn til det grønne, naturlige og tradisjonsbærende materialer, og fleksible løsninger som legger til rette for utfoldelse og kreativitet. Behovet for trygghet, tilhørighet og stolthet av boligen sin. At man føler seg behandlet med respekt og verdighet. Ett poeng for både beboer og nærmiljøet er at boligene glir mest mulig inn. De spesielle tilpasningene har blitt gjort i tillegg til dette, ikke på bekostning av dem.

Målet er at forskningen vil skaleres opp til andre kommuner, og i fremtiden kan gi gode og varige løsninger for flere.